

Hør min historie – Historie

Emne A: Danmark som kolonimagt

Danmarks kolonihistorie - overblik

Grønland

- **1721:** Den dansk-norske præst Hans Egede ankommer til Grønland. Grønland bliver en dansk koloni.
 - **1953:** Grønland ophører med at være koloni og bliver i stedet et dansk amt. Grønlandske politikere vælges til Folketinget.
 - **1979:** Indførelsen af hjemmestyre, hvilket gav Grønland øget kontrol over interne anliggender.
 - **1982:** En folkeafstemning afgjorde, at grønlænderne meldte sig ud af EF.
 - **1985:** Det grønlandske flag (Erfalasorput) blev hejst første gang på Grønlands nationaldag d. 21. juni.
 - **2009:** Indførelsen af selvstyrelov, der overførte yderligere magt til Grønland, men Danmark beholdt ansvar for fx forsvar, politi, retsvæsen og udenrigspolitik (sammen med Grønland).
-

Færøerne

- **1380:** Færøerne kom under den danske krone sammen med Norge.
- **1814:** Ved Kiel-freden blev Færøerne en del af Kongeriget Danmark, efter at Norge blev afstået.
- **1888:** Starten på den færøske nationale selvstændighedsbevægelse forbindes ofte med et bestemt julemøde i Tórshavn i 1888, der resulterede i en 6-punkts deklARATION for det færøske sprogs og kulturs rettigheder.
- **1919:** Flaget (Merkið) blev hejst første gang i 1919, men blev først officielt i 1948.
- **1938:** Færøsk sprog fik status som undervisnings- og kirkesprog.
- **1948:** Hjemmestyreordningen blev etableret, hvilket definerede Færøerne som et selvstyrende folkesamfund i det danske rige.
- **2005:** Overtagelsesloven blev vedtaget, der gav det færøske hjemmestyre mulighed for at overtage ansvaret for næsten alle sagsområder fra de danske myndigheder.

Dansk Vestindien (i dag De Amerikanske Jomfruøer)

- **1672:** Danmark koloniserede den caribiske ø Sankt Thomas. I 1718 og 1733 kom øerne Sankt Jan og Sankt Croix også under dansk herredømme.
 - **1792:** Danmark forbød den transatlantiske slavehandel (trådte i kraft i **1803**), men slaveriet fortsatte.
 - **1848:** Slaveriets blev afskaffet. De slavegjortes modstand mod slaveriet kulminerede den 3. juli i et massivt slaveoprør på St. Croix. Guvernøren på øen, Peter von Scholten, valgte at give friheden øjeblikkeligt, da han ikke kunne dæmme op for oprøret.
 - **1878:** "Fireburn"-arbejderoprøret d. 1. oktober 1878 på St. Croix.
 - **1915:** Arbejderlederen David Hamilton Jackson rejste til Danmark for at råbe politikerne op, så de kunne forbedre forholdene for arbejderne på øerne.
 - **1917:** Salget af de Dansk-Vestindiske Øer til USA for 25 millioner dollar (svarer til over 600 millioner dollars i dag).
-

Island

- **1380:** Island kom under den dansk-norske krone via Norge.
 - **1904:** Overgik til hjemmestyre.
 - **1918:** Island blev anerkendt som en suveræn stat, og indgik i såkaldt personalunion med Danmark.
 - **1940:** Da Danmark var besat under 2. Verdenskrig, besatte Storbritannien Island for at forhindre en tysk invasion, hvilket brød personalunionen.
 - **1944:** Island erklærede sig som fuld selvstændig republik, hvilket markerede afslutningen på den formelle tilknytning til Danmark.
-

Guldkysten (i dag Ghana)

- **1659:** Dansk-norske forter blev grundlagt. Guldkysten var et centralt led i den transatlantiske slavehandel, hvor slaver blev transporteret til Dansk Vestindien i Caribien.
- **1803:** Forbuddet mod slavehandel trådte i kraft 1. januar 1803, hvilket reducerede handelsstationernes betydning.
- **1850:** Danmark solgte sine rettigheder og forter på Guldkysten til Storbritannien, hvilket afsluttede den danske tilstedeværelse i området.
- **1957:** Selvstændighed og skifter navn til Ghana.

Tranquebar (i dag Tarangambadi, Indien)

- **1620:** Dansk Ostindisk Compagnie (DOC) grundlagde kolonien. Dermed Danmarks første koloni i Asien.
 - **1706:** Starten på den første protestantiske mission i Indien. Målet var at omvende inderne til kristendommen.
 - **1777:** Overdraget til den danske krone i 1777 og forblev dansk gennem perioder med engelsk besættelse (1801-02 and 1808-15).
 - **1845:** Solgt til Det Britiske Ostindiske Kompagni, og koloniperioden sluttede.
-

Serampore (i dag Frederiksnagore, Indien)

- **1755:** Grundlagt af det Danske Asiatiske Kompagni.
- **1845:** Solgt til Storbritannien sammen med Tranquebar, hvilket markerede afslutningen på dansk kolonialisme i Indien.